

Baren voor de republiek

TURKIJE / Het land vergrijst en dat doorkruist de ambities van de regering-Erdogan. En dus moeten de Turken grotere gezinnen stichten.

Jessica Maas in Istanbul

Het arme bruidspaar. Onwennig glimlachend luisteren ze naar de speech van hun getuige, Recep Tayyip Erdogan. De Turkse president kijkt hen vorschend aan en drukt het paar op het hart om minstens drie kinderen te maken en zeker geen voorbehoedsmiddelen te gebruiken. 'Jarenlang wordt er in dit land verraad gepleegd met anticonceptie, onze bloedlijn droogt zo op.' Het bruidspaar knikt ernstig. Natuurlijk, meneer de president.

Erdogan laat geen gelegenheid ongebruikt. Te pas en te onpas, in binnen- en buitenland, roept hij vrouwen op drie, vier, vijf baby's te baren en gaat hij tekeer tegen abortus. Hij wil dat Turkije in 2023 – de republiek bestaat dan honderd jaar – bij de tien grootste economieën ter wereld hoort. Hoe meer Turken, hoe sterker het land, aldus de president, zelf vader van vier.

Voor hem zijn de dalende geboortecijfers een ware nachtmerrie. Kregen vrouwen in 1984 gemiddeld nog 3,9 kinderen, nu is dat gedaald naar 2,07. In 2050 be-

Moeders brengen hun kinderen naar school in de stadswijk Fatih, in het Europese deel van Istanbul

gint de bevolking echt te krimpen.

Erdogan gelooft in de macht van de getallen. Dat de meeste kinderen in arme gezinnen worden geboren, zal hem een zorg zijn. De regering haalt alles uit de kast om het demografische tij te keren. Premier Ahmet Davutoglu lanceerde onlangs trots een nieuw pakket met maatregelen voor moeders. Vrouwen die een kind

krijgen, ontvangen een eenmalige bonus van 100 euro, voor het tweede kind 125 en het derde 200 euro. Ook wordt het zwangerschapsverlof verlengd en parttime werken aantrekkelijker.

Volgens de premier wil de regering zo arbeidsparticipatie van vrouwen stimuleren en gelijktijdig de Turkse familiewaarden beschermen en de bevolkingsgroei bevorderen. Mooie woorden, maar

vrouwenorganisaties weten waar deze regering de vrouwen het liefst ziet. 'Alles waarvoor wij hebben gevochten, draaien ze terug,' zegt activiste Ayse Duzkan.

Maar alle pleidooien en bonussen ten spijt, de bevolkingskrimp laat zich niet afremmen. De vergrijzing van Turkije is onafwendbaar, zegt Serdar Sayan, econoom en directeur van het onderzoekscentrum Sociaal Beleid van de TOBB Universiteit in Ankara. 'Volkomen normaal.'

Meer Turkse baby's helpen volgens hem de economie op termijn ook niet. 'We hebben niet méér mensen nodig, we hebben hogeropgeleide en productievere arbeidskrachten nodig. Beter onderwijs. Gemiddeld hebben mensen in dit land zeven jaar onderwijs genoten. Daar ga je de economie niet mee redden.' De regering slaagt er nu al niet in om de tien miljoen scholieren goed op te leiden, zegt Sayan. 'Met nog meer kinderen schiet de overheid zichzelf in de voet.'

De boodschap van de Turkse econoom is aan dovemansoren gericht. 'Onze president wil alleen maar meer kinderen.'